

Zasady pracy w laboratoriach Centrum Biotechnologii Politechniki Śląskiej, w których ma być prowadzone zamknięte użycie mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych zaliczonych do I oraz II kategorii zagrożenia biologicznego

W oparciu o ustawę z dnia 22 czerwca 2001r. o *mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych* (Dz.U. 2001 nr 76 poz. 811) z późniejszymi zmianami oraz zarządzenia nr 257/2020 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 30 października 2020r. z późniejszymi zmianami w *sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia występujących na Politechnice Śląskiej* zostają wprowadzone zasady pracy w laboratoriach Centrum Biotechnologii Politechniki Śląskiej, w których ma być prowadzone zamknięte użycie mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych zaliczonych do I oraz II kategorii zagrożenia biologicznego.

§ 1 Informacje ogólne

1. Każda osoba, który prowadzi badania w Centrum Biotechnologii z wykorzystaniem genetycznie zmodyfikowanych mikroorganizmów (GMM) zobowiązana jest do przestrzegania niniejszego regulaminu oraz przed przystąpieniem do pracy zobligowana jest do wypełnienia oświadczenia stanowiącego załącznik nr 1 do regulaminu.
2. Każda osoba, który prowadzi badania w Centrum Biotechnologii z wykorzystaniem GMM zobowiązana jest posiadać aktualne szkolenie BHP oraz badania lekarskie pozwalające jej na pracę z takimi mikroorganizmami.
3. Osoby nie będące pracownikami Uczelni zobowiązane są dostarczyć kopię aktualnego szkolenia BHP oraz badań lekarskich zezwalające na pracę z takimi mikroorganizmami do Sekretariatu jednostki wraz z podpisaną klauzulą RODO.
4. Pracownicy innych jednostek, studenci i doktoranci dostarczają do Sekretariatu jednostki informację o numerze z rejestru (odpowiednio z Działu Spraw Osobowych, Biura Obsługi Studentów i Wspólnej

Szkoły Doktorów), pod którym znajdują się dane dotyczące aktualnych szkoleń BHP oraz badań lekarskich.

5. Badania na GMM mogą odbywać się wyłącznie w pomieszczeniach wchodzących w skład Sekcji „Zakładu Inżynierii Genetycznej” Centrum Biotechnologii Politechniki Śląskiej (SZIG-CB). Spis pomieszczeń stanowi załącznik nr 2 do regulaminu.
6. Pomieszczenia SZIG-CB są oznakowane symbolem zagrożenia biologicznego (załącznik nr 3). Na pomieszczeniach znajduje się również oznaczenie kategorii mikroorganizmów, na których można prowadzić badania w danym pomieszczeniu (I lub II).
7. Dostęp do pomieszczeń SZIG-CB mają wyłącznie osoby upoważnione, posiadające kartę dostępu umożliwiającą wejście do laboratoriów SZIG-CB. Do osób upoważnionych zaliczamy:
 - a. pracowników Centrum Biotechnologii posiadających aktualne szkolenie BHP oraz badania lekarskie zezwalające na pracę z czynnikami biologicznymi,
 - b. pracowników innych jednostek Politechniki Śląskiej posiadających aktualne szkolenie BHP i badania lekarskie zezwalające na pracę z czynnikami biologicznymi oraz oddelegowanie bezpośredniego przełożonego do pracy w SZIG-CB,
 - c. doktorantów Wspólnej Szkoły Doktorów posiadających aktualne szkolenie BHP i badania lekarskie zezwalające na pracę z czynnikami biologicznymi oraz oddelegowanie promotora (pracownika uczelni) pracy doktorskiej do pracy w SZIG-CB wraz z informacją o wzięciu odpowiedzialność za wykonywane przez niego prace; kopię oddelegowania należy dostarczyć również do Wspólnej Szkoły Doktorów,
 - d. studentów (dyplomantów) posiadających aktualne szkolenie BHP i badania lekarskie zezwalające na pracę z czynnikami biologicznymi oraz oddelegowanie promotora (pracownika uczelni) do pracy w SZIG-CB wraz z informacją o wzięciu odpowiedzialność za wykonywane przez niego prace; kopię oddelegowania należy dostarczyć również na Wydział studenta,
 - e. studentów (dotyczy członków kół naukowych) posiadających aktualne szkolenie BHP i badania lekarskie zezwalające na pracę z czynnikami biologicznymi oraz oddelegowanie opiekuna pracy badawczej (pracownika uczelni) do pracy w SZIG-CB wraz z informacją o wzięciu odpowiedzialność za wykonywane przez niego prace; kopię należy dostarczyć również do opiekuna koła naukowego,
 - f. pracownicy innych jednostek naukowych posiadających aktualne szkolenie BHP i badania lekarskie zezwalające na pracę z czynnikami biologicznymi, umowę/porozumienie o współpracy oraz oddelegowanie bezpośredniego przełożonego do pracy w SZIG-CB wraz

z informacją o wzięciu odpowiedzialność za wykonywane przez niego prace przez pracownika uczelni będącego jego opiekunem.

8. W pomieszczeniach SZIG-CB obowiązują całkowity zakaz jedzenia, picia, stosowania kosmetyków oraz przechowywania żywności.
9. Pracownicy są zobowiązani do używania indywidualnych środków ochrony osobistej (fartuchy, obuwie zmienne, rękawiczki) a w szczególnych przypadkach również dodatkowego sprzętu ochronnego (okulary oraz maski).
10. Każde pomieszczeniu SZIG-CB wyposażone jest w umywalkę oraz środki do dezynfekcji rąk. W pomieszczeniach, gdzie prowadzone są badania z mikroorganizmami zaliczanymi do kategorii II zagrożenia biologicznego znajduje się umywalka bezdotykowa.
11. Hodowle komórek prokariotycznych oraz eukariotycznych prowadzone są w specjalistycznych inkubatorach, w zamkniętych naczyniach np. kolbach, butelkach.
12. Po zakończeniu pracy z GMM należy przeprowadzić dezynfekcję miejsca pracy (blaty stołów, komory laminarne itp.) przy pomocy odpowiednich preparatów (załącznik nr 4). Miejsce pracy należy pozostawić w czystości, a wykorzystywany sprzęt, materiały i odczynniki odstawić na ich pierwotne miejsce.
13. W przypadku awarii z udziałem GMM należy niezwłocznie podjąć działania ratownicze i przystąpić do usunięcia jej skutków. W celu ograniczenia rozprzestrzeniania się GMM należy wykorzystać środki dezynfekcyjne z załącznika nr 4. Następnie należy zawiadomić Dyrektora Centrum Biotechnologii, uczelniany Inspektorat BHP oraz Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Gliwicach (☎+48 222 500 115).

§ 2 Postępowanie z odpadami

1. Po zakończeniu pracy odpady stałe mające kontakt z GMM należy spakować do specjalnie oznaczonych, odpornych na wilgoć i środki chemiczne pojemnikach do 2/3 ich objętości. Wzór etykiety na odpady stanowi załącznik nr 5 do regulaminu.
2. Odpady ciekłe mające kontakt z GMM należy umieszczać w oznaczonych (załącznik nr 5), odpornych na wilgoć i środki chemiczne kanistrach do 2/3 ich objętości. Zawartość kanistrów należy dodatkowo inaktywować specjalistycznymi środkami do dezynfekcji (załącznik nr 4).
3. Pojemniki oraz kanistry zawierające odpady po pracy z GMM należy przechowywać w temperaturze nie przekraczającej 10°C (kod odpadu 18 01 03*) lub w temperaturze pokojowej (kod odpadu 18 01 04). Pomieszczenie ze specjalnie oznakowanymi lodówkami znajduje się w pokoju P.15 (piwnica), do którego dostęp mają wyłącznie upoważnione osoby.

4. Odpady niebezpieczne mające kontakt z GMM będą przekazywane do utylizacji firmie REMONDIS Medison Sp. z o.o., ul. Puszkina 41, 42-530 Dąbrowa Górnicza.
5. Zużyte materiały stałe oraz odpady płynne nie mające kontaktu z GMM pakowane są do szczelnych pojemników, opisywane zgodnie z *Systemem Gospodarki Substancjami, Preparatami i Odpadami Niebezpiecznymi* w Politechnice Śląskiej, a następnie przekazywane do Centralnego Magazynu Odpadów Politechniki Śląskiej (kod odpadu 18 01 06* oraz 18 01 08*).
6. Lista osób upoważnionych za wynoszenie odpadów mających kontakt z GMM znajduje się w każdym laboratorium SZIG-CB.

§ 3 Dezynfekcja powierzchni

1. Błaty oraz powierzchnie urządzeń mające kontakt z GMM należy dezynfekować zarówno przed jak i po pracy wg procedury nr 1.
2. Podłogi oraz ściany należy minimum raz dziennie dezynfekować postępując zgodnie z procedurą nr 2.
3. W laboratoriach SZIG-CB znajdują się listy z wykonywaną procedurą dezynfekcji powierzchni oraz podłóg, którą należy uzupełniać na bieżąco.

§ 4 Inne prace badawcze

1. W pomieszczeniach SZIG-CB dozwolone jest prowadzenie badań naukowych nie wykorzystujących GMM za zgodą Dyrektora Centrum Biotechnologii.
2. Pracowników obowiązują te same zasady co osób wykonujących pracę z GMM.
3. Pracownik jest zobowiązany na dostarczenie do Sekretariatu Centrum Biotechnologii oświadczenia z załącznika nr 6.

§ 5 Dokumentacja i archiwizacja

1. Składający wniosek o wydanie zgody na zamknięte użycie GMM musi dostarczyć jego kopię do Sekretariatu Centrum Biotechnologii.
2. Po uzyskaniu indywidualnej zgody na zamknięte użycie GMM pracownik jest zobowiązany do dostarczenia jej kopii do Sekretariatu Centrum Biotechnologii.
3. Dla każdego z pomieszczeń SZIG-CB musi zostać przygotowana tabela zawierająca listę czynności wykonywanych podczas zamkniętego użycia GMM (zgodnie z załącznikiem nr 7). Dokumentację należy przekazywać raz w roku, do końca grudnia, do Sekretariatu Centrum Biotechnologii.

4. Czas archiwizacji dokumentacji wynosi 5 lat od dnia wygaśnięcia zgody.
5. Oświadczenia z załącznika nr 1 należy przechowywać przez okres 5 lat dla projektów wykorzystujących GMM kategorii I oraz 10 lat dla projektów wykorzystujących GMM kategorii II od zakończenia zamkniętego użycia GMM.
6. Oświadczenia z załącznika nr 6 należy przechowywać przez okres 5 lat od zakończenia prac badawczych.
7. W celu tymczasowego wyłączenia pomieszczenia z SZIG-CB należy wypełnić wniosek zgodnie z załącznikiem nr 8 i dostarczyć do Sekretariatu Centrum Biotechnologii.

Gliwice, dn. 11.10.2023

Dyrektor
Centrum Biotechnologii

.....
Dyrektor Centrum Biotechnologii Politechniki Śląskiej